

Heemkundige Kring

« Oud-Wachtebeke »

Wachtebeke

JAARBOEK 1981-1982

Heemkundige Kring

« Oud-Wachtebeke »

Wachtebeke

JAARBOEK 1981-1982

**WACHTEBEKE
VROEGER EN NU
IN OUDE PRENTKAARTEN
EN NIEUWE FOTO'S**

door **MARIA COLPAERT**

CHARLES COLPAERT

en **GUY HOEBEKE**

VOORWOORD

Dit is het derde fotoboek gepubliceerd door onze Heemkundige Kring. Evenals het voorgaande (jaarboek nr. 10 van 1976) bestaat het uit een reeks oude foto's, telkens op de linkerbladzijde, met rechts ervan hetzelfde zicht genomen nu.

Voor dit boek konden we spijtig genoeg geen beroep meer doen op onze betreunde voorzitter Maurice Van Heirsele om de nodige uitleg over vroeger en nu te verschaffen.

Ter zijner ere en nagedachtenis wordt dit boekje opgedragen.

Wat de tekst bij de foto's betreft, bedanken we hier heel hartelijk, in naam van de Heemkundige Kring, Juffrouw Maria Colpaert en Mijnheer Charles Colpaert, zijnde zuster en broer, en beiden woonachtig in de Kerkstraat. Geboren onderscheidenlijk in 1904 en 1907, bewaren ze nog een schat van herinneringen aan vroeger. We hebben dan ook in beiden een uitstekende bron gevonden en we hopen dat we voor de volgende fotoboekjes eveneens op hun hulp mogen rekenen.

Onze dank gaat eveneens uit naar de Heer Hektor Fermont van Overlede voor zijn uitleg over de twee Overlede-brug foto's, naar Mevrouw Madeleine De Mey voor haar inlichtingen bij de twee foto's van Overslag, naar Mevrouw Verswalm voor de aanwijzingen bij de foto van de Langelede, en naar Martha en Arthur Missegheers voor 't verhaal over de nationale feesten van 1905, en eveneens naar familie André De Bruyne voor uitleg en gebruik van foto's van de Langelede.

Zoals reeds gezegd in de Inleiding van ons voorgaand fotoboek (1976), is het de bedoeling alle foto's in ons bezit te publiceren, telkens met enkele jaren tussentijd.

Waar de twee voorgaande fotoboekjes foto's toonden gaande van 1902 tot 1923 en vooral gekozen werden om een zo verscheiden mogelijk beeld van het dorp te geven, werd nu besloten meer stelselmatig te werk te gaan. In dit jaarboek vindt U de oudste foto's in ons bezit. Ze gaan van 1902 tot 1906. In het eerstvolgend fotoboek zullen dan de foto's gepubliceerd worden gaande van 1907 tot rond 1914 en zo voort.

Wie al zijn fotoboeken bewaart en dan, na het verschijnen van het laatste, allen samen laat inbinden, zal een fotografische dokumentatie over Wachtebeke hebben, zoals maar weinig gemeenten kunnen voorleggen. Veel pluisgenot.

G. Hoebeke

Bij sommige foto's, vooral die van gebouwen zoals de pastorie, het gemeentehuis, de kerk, is de nieuwe foto duidelijk verschillend van de oude. Dit komt doordat de zichthoek van de lens van het fototoestel in 1902-1906 verschillend is van die van het mijne.

Wachtebeke. — Panorama

D. Hendrix, 293, Plantijnlei, Antwerpen

1. PANORAMA.

Waarschijnlijk genomen vanuit de kerk, in de richting van Rechtstro.
 Genomen in 1904, wegens „D. Hendrix, 293, Plantijnlei, Antwerpen“
 (zie jaarboek 1976, blz. 6).

Gezien de kale bomen op de achtergrond en de staken met draad en zeildoek in de hoofdstraat, is de foto genomen ter gelegenheid van de jaarmarkt in november. De paaltjes van de kramen waren „dundelingen“, dat waren sparretjes afkomstig van het uitdunnen van de bossen van de Heide naar Zelzate toe. De paaltjes waren eveneens met dundelingen horizontaal met elkaar verbonden, gebonden met wijmen.

- Uiterst links zien we het rechtse venster van café „De Bruine Poort“. Tijdens de kermis was daar „café chantant“ en werd er gezongen en muziek gespeeld op een verhoog. De uitbater was Gust Hillaert, zoon van Vital, en vandaar Gust Vital geheten. (zie ook jaarboek 1976, uitleg bij zicht 3)
 Het café wordt nu uitgebaat door Francine Van de Walle.
- De dubbele poort met de drie vensters rechts ervan, behoorden in 1903 aan aannemer Leo Van de Calseyde. De dubbele poort en het venster rechts ervan vormden een winkel in koloniale waren. Het was tevens groothandel, want de magazijnen strekten zich uit achter de winkel in rechte lijn. Er was een uitgang naar de Kerkstraat. Kamiel had als kinderen Alfons, Emiel, Achiel, Alice, Madeleine, Evarist (ingenieur), Jules, dan nog een zoon ingenieur, en Evarista. Enkelen van de kinderen baatten de winkel uit. Na de dood van Leo, werd enkel de groothandel voortgezet eerst door zoon Alfons, later door zoon Achiel. De twee vensters rechts waren bureau en woongedeelte. In de vroegere winkel woont nu Mevrouw Van Assel.
- In het huis met de schone witte deur en de twee vensters rechts, kwam in 1901 Louis Colpaert, vader van Maria en Charles Colpaert, wonen met zijn zuster Karolien. Hij was vleeskeurder en kastreerder van beroep ; een grote sterke man, die meer dan 100 kilo woog. In 1904 verhuisde hij naar de Kerkstraat en werd opgevolgd door Alfons Van de Calseyde voormeld en die op zijn beurt door Achiel Van de Calseyde, die er woonde tot 1920. In dit huis samen met het woongedeelte van het voorgaande is nu schoenzaak Anselm gevestigd.

Zelfde zicht genomen 6.3.1982.

- In het huis met de donkere deur in het midden en de vlaggestok er boven, woonde dokter Plasschaert, vader van Mijnheer Hektor en grootvader van Mijnheer Robert Plasschaert, de huidige bewoner. Het linkse deel bevat nu het kantoor van de ASLK.
- Het lage huisje met de drie vensters en de poort behoorden eveneens aan dokter Plasschaert. Deze laatste bezat namelijk drie werkplaatsen, namelijk één in de Kerkstraat, waar een haarverfmiddel onder de naam „LONDON” werd gemaakt (zie foto blz. 9) en dat verkocht werd in blauwe flesjes ; een tweede, eveneens in de Kerkstraat, was een lettergieterij en de derde was een fabriek van „constateurs” eveneens in de Kerkstraat. De constateur was een uitvinding van Gust Seynaeve uit de Kerkstraat, die bekend stond als een uitstekend gereedschapsmaker. Deze uitvinding werd afgekocht en gekommercialiseerd door de familie Plasschaert (de broers Hektor en Alfred). Dit lage huisje bevatte de bureaus voor de drie werkplaatsen.
- Het donkere huis is „De Groene Poort” - Afspanning - Logement. Op de eerste verdieping was daar de muziekzaal van het liberaal muziek. Tijdens de kermis werd er boven gedanst tot onder de morgen.
Eerst woonden daar Marie en Eugenie Van De Calseyde, later August Plasschaert en nadien Maurice Van Heirsele. Later werd dit huis „Edel” en nu is het Rozenhof er gevestigd.
- Het smalle hoge witte huis rechts van het voorgaande, alsmede het lage stuk met poort rechts ervan, werd bewoond door Franciscus Bernaert, die er café hield en er ook „saffarkes” maakte tot in 1917 (limonade in kogelflesjes). Nadien kwam Edmond Acke, broer van meesterke Acke, er wonen. Na 1918 kwam Viktor Lefèvre er in, opgevolgd door René Marquenie. Nu is daar het Gemeentekrediet van Jufvrouw Caroline De Paepe gevestigd.

- Achter het huisje van dokter Plasschaert en „De Groene Poort” bemerkt men de serren en de twee huisjes behorend aan Aimé De Pauw, vader van Mijnheer Jozef De Pauw. Ze werden bewoond door zijn meestergast Livien Creve. Nu wonen daar Alfons Van Peteghem en echtgenote Yvonne Van Waesberghe.

- Rechts van voornoemde huisjes en achter het huis van Franciscus Bernaert, bemerkt men op de plaats waar het Kasteeltje gestaan heeft, een groot huis. Wie goed kijkt ziet aan de uitsprong op het dak, evenals aan de algemene vorm van dit huis, dat dit niet het Kasteeltje is. Dit moet dus de omwalde hoeve zijn, die daar stond vóór het Kasteeltje. Aannemend dat deze foto in werkelijkheid in 1902 gemaakt werd (wat men kan afleiden uit de kwaliteit, die te vergelijken is met die van de foto's gemaakt door D. Hendrix, Cuylitsstraat 84, Antwerpen in 1902 en mede door het feit dat er inderdaad heruitgave van vroeger fotomateriaal geweest is), bewijst dit onomstootbaar dat Dr. Jules Persyn NIET in het Kasteeltje maar WEL in de omwalde hoeve geboren werd. De vader van Jules Persyn was gemeenteontvanger. Grootvader Jan Colpaert van Juffrouw Maria en Mijnheer Charles, moest als vleeskeurder het keurgeld van de slachters binnen dragen bij de gemeenteontvanger. Die twee kenden elkaar dus goed. Hun kinderen, te weten Jules Persyn en hogervernoemde Louis Colpaert waren dus buurtekinderen en hebben in hun jeugd met elkaar gespeeld. Vandaar dat volgende anekdote over Jules Persyn door Louis Colpaert overgeleverd werd.

Jules ging als kleine jongen op bezoek in het ouderlijk huis van zijn moeder Sophie Van den Hende, in Pene. Zijn tante Angela was daar ook. Ze was getrouwd met een Aper. Ze vroeg „Juulken, wa goade gij worren?”. Juulke scheen een heel pittig en begaafd manneke te zijn en hij antwoordde „Miëster, tante!”. En zijn tante zei „Nië Juulken, pastre moede worren”.

Foto van een flesje haarverfmiddel „London“ van Dr. Plasschaert.
Het behoort toe aan ons medelid, dhr. Goussey, die het vond in de grond op zijn hof op de Oudenburgse Sluis.

2. Wachtebeke - De dorpplaats.

D. Hendrix, 293, Plantijnlei, Antwerpen.

Genomen in 1904 vanaf de vierschaar naar de Smishoek toe.

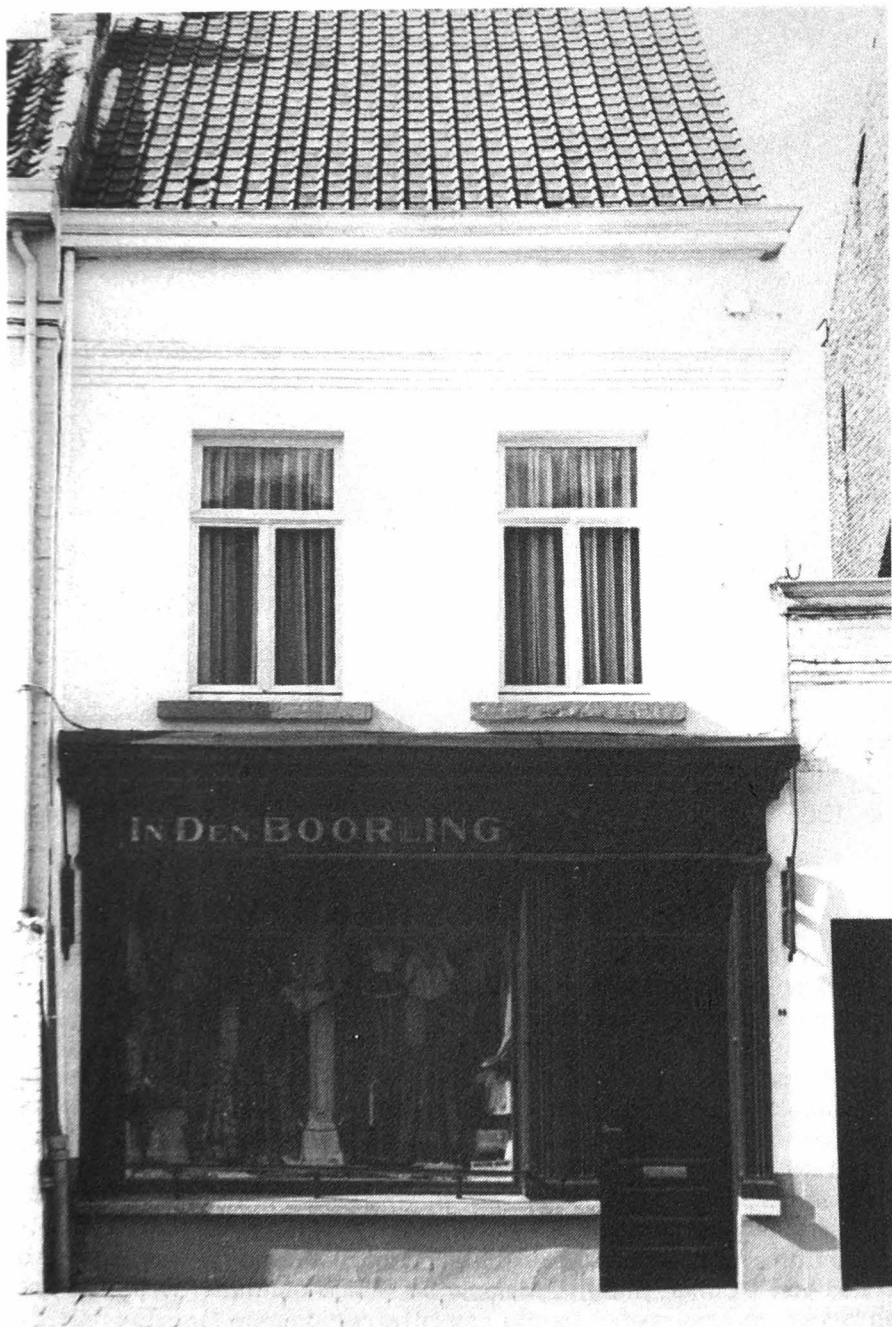
- Uiterst links zien we de twee linden van Stien Hertsens, bakker. Links hiervan zien we nog het rechtse stuk van Stiens zaak, waar nu de snoep- en kruidenierswinkel van Roger De Meester en Celine De Wolf gevestigd is. Het oorspronkelijke huis van Stien is nu verdeeld in drie : bakkerij Maroyen, de appartementen van Richard Verplancke en de voornoemde winkel van Roger De Meester.
- Het groot huis rechts hiervan en gedeeltelijk verscholen achter de linden, was de kleermakerij van Ferdinand Saman, vader van Mevrouw Inspecteur De Cock. Nu is hier de schoenmakerij Alpa gevestigd.
- De Kerkstraat, van links komend, splitste zich links en rechts van de straatlantaarn juist rechts van de linden. De lantaarn was er een met petroleum. Ze werd aangestoken door Theophiel Pieters, bijgenaamd de „lange Pieters”, want hij was meer dan één meter negentig. Buiten aansteker was hij ook schoenmaker bij de Samans, klokkenluider, sinterklaas en grosse-caisse van het katholiek muziek De Eendracht. Hierbij droeg zijn zoon Achiël de grosse-caisse en sloeg Theophiel. Hij was een zeer bekend man, een droog-komiek. Hij had een zwarte rechthoekige puntkap op en droeg zijn ladder op de rug. Die ladder plaatste hij tegen het horizontale staafje boven aan de lamp om ze aan te steken. Voor een foto van de lange Pieters zie ons jaarboek „Wachtebeke rond de eeuwwisseling”.
- De twee vensters links van de linden behoren al tot het huis De Pau, bakkerij. Grootvader Gustaaf De Pau bakte daar al van vóór 1900. De vertelster Maria Colpaert herinnert zich nog dat hij in 1914 al een witte volbaard had, zoals Leopold II, en dat hij een zijdene „foaze” droeg, dit was een soort hoge klak, met kleine klep en zijden band. Hij werd opgevolgd door zoon Aloïs (vriend van Kamiel Saman en Vital Van Doorselaer) en deze door zijn zoon Gustaaf, de huidige bakker.

Zelfde zicht genomen 14.3.1982.

- Achter de rechtse linde is het huis van de familie Adolf Kamoen weggestoken.
- Juist rechts van de rechtse linde staat een vrouw aan de Bruine Poort, dan komen de twee vensters van De Bruine Poort en daarop volgt de dubbele witte poort van Van de Calseyde. Het huis met de vlaggestok is dat van Dokter Plasschaert. Het hoog huis met het witte vlak op de zijkant is de Groene Poort. Let ook op de grondwerkers juist links van de kalseide.
- Uiterst rechts zien we hekstijl en afsluiting van het huis van burgemeester Désiré Fermont. Dit huis is nu afgebroken.
- Links hiervan zien we de, op dat ogenblik, nieuwe afsluiting voor het kerkhof en de kerk. Waarschijnlijk was de pastoor van Wachtebeke toen E.H. Cornand of E.H. Van Wesemael.
- Het eerste huis, nu afgebroken, was dat van Prudence Stevens. Ze hield er winkel van sajet en kruidenierswaren. Ze had onder andere een grote koperen koffiemolen staan, vastgeschroefd op de toonbank, voor de mensen die thuis geen koffiemolen hadden. Dit huis is uitgebrand na de tweede wereldoorlog. Oorspronkelijk één huis, was het nadien in twee woningen verdeeld. Rond 1906 woonde in het linkse deel, bestaande uit één venster boven en één deur beneden, juffrouw Alice Piro, hoofdonderwijzeres van de lagere meisjesschool van de Molenhoek, met haar nicht Marie.
- Links van het voorgaande staat een smal huis met twee vensters boven. Dit was het huis van de familie De Caluwe vanaf 1914. Nu is het onbewoond.

- Dan komt het huis met vijf vensters boven.
In 1903 woonde daar notaris Desclain. In 1904 kwam Edmond Van Damme uit Kalken daar zijn intrek nemen. Hij was verbonden aan de brouwerij Van Damme-Despierrez. Waar nu inspecteur De Cock woont, was vroeger de mouterij en waar nu het huis staat, waar dierenarts Van der Sijpt gewoond heeft, was het woonhuis van de brouwerij. Edmond Van Damme is dan later notaris geworden ter opvolging van notaris Dorval, die woonde waar nu de juffrouwen Teirlinck wonen. De zoon van notaris Dorval is de held van een verhaal uit de Eerste Wereldoorlog, ons verteld door Viktor Creve van de Langelede, waarover nog zal verteld worden in een later jaarboek.
Op de plaats van dit huis staat nu het huis van Dokter Hosten.
- Het volgende huis was een tweewoonst. Rechts woonde veldwachter Gentiel Verkinderen. Hij beschikte beneden over venster-deur-venster en boven over drie vensters. Hij was gehuwd met Eufrasie Verplancke.
De rest van het huis werd bewoond door koster Aloï's Coppens. Die had beneden een deur met drie vensters en boven vier vensters.
Voordien, dus vóór 1904, was dit huis het gemeentehuis. Nu is in het rechterdeel het Kinderdagverblijf van Zuster Erna gevestigd en in het linkerdeel de textielwinkel van mijnheer en mevrouw Nekhla-Bruggeman.
- In het huis daarnaast, dus juist voor het huidige gemeentehuis woonde vóór 1901 notaris Van Waesberghe. Nadien kwam Dokter Dutordoir daar en nog later juffrouw Van Hecke. Nu behoort het huis aan de gemeente.
- Het hoog huis daaropvolgend was toen zoals nu het gemeentehuis.
- In de achtergrond zien we links een groepje linden en rechts een notelaar. Het witte huis tussenin was van aannemer Van de Calseyde. Tot voor kort was daar de winkel van drukkerij Creve gevestigd.

„In Den Boorling“ heeft nog veel bewaard van vroeger.
Foto genomen 14.3.1982.

3. Wachtebeke - Herinnering aan de nationale feesten.

Hendrix, 293, Plantijnlei, Oost, Antwerpen.

Genomen in 1905 wegens de nationale feesten van het 75-jarig bestaan van België.

Het dorp is bevlagd en versierd ter gelegenheid van de feesten. Hierover meer op het einde van de tekst bij deze foto. Hij toont het dorp kant J. Persynplein en is genomen in de richting van de Kerkstraat naar het Persynplein.

- Het eerste huis links is „Het Bronzen Paard“ bij de Wwe J. Colpaert - Afspanning. Bemerkt de „traboalde“, dat zijn de drie paaltjes met een horizontale stang erdoor om de paarden aan vast te binden.

De afspanning werd gehouden door Weduwe Jan Colpaert - De Mol. Ze was de tweede vrouw van Jan Colpaert, die veulensnijder en vleeskeurder was. Melanie De Mol was de stiefmoeder van Louis Colpaert, vader van de vertellers van dit boek. Louis was de zoon van Jan en diens eerste vrouw Sophia De Pauw, die op haar beurt reeds de weduwe was van Domien Masure. Melanie De Mol is dan later hertrouwd met Serafien Van Hecke, veekoopman.

Dit stukje huwelijksgeschiedenis als illustratie van het leven van vroeger.

Wie met 't gerij kwam en lang schikte te blijven, reed de poort binnen en spande af op de binnenkoer, waar stallen waren waar ze hun paarden konden binnen zetten.

Onder 't zelfde dak ziet men rechts venster-deur-venster van een winkel van „Mercurieën Wwe Colpaert-De Mol“. Ze verkocht knopen, linten, kraagjes, kantjes, galons, postkaarten...

In het deurgat naast de poort : de dikke vrouw links is Melanie De Mol met rechts van haar een tapster, die kwam helpen bij grote gelegenheden. Boven de deur van de winkel bemerkt men een papieren bol, waar 's avonds een brandende kaars in gezet werd. In dit huis woonden nadien Bertha en Irma De Mol, die het erfdien van hun tante. Zij waren de uitgeefsters van postkaarten, zoals zal blijken uit latere fotoboekjes. Nadien werd het huis bewoond door het echtpaar Henri Cloeckeaert - Irma De Mol.

Zelfde zicht genomen 24.1.1982.

Op deze plaats staat nu het huis in Vlaamse stijl van dokter H. De Muynck. Juist voordien was daar het café van ons medelid M. Strubbe, nu woonachtig in de Hullebusstraat te Sint-Kruis-Winkel.

- Het huis rechts van het vorige was van Stefanie De Bruyne. Het was een rijke juffrouw die op haar goed leefde.
Het huis werd verkocht aan Louise De Pauw, tante van ons medelid Jozef De Pauw. Zij verbouwde in 1930 het huis tot een met verdieping. Van Louise ging het huis over aan haar nicht Marieke De Pauw die er winkel in hield van likeuren en voedingswaren tot in de jaren 1950. De zaak werd dan overgenomen door Gustaaf Bon-tinck-De Smet en voortgezet tot verleden jaar. Nu is daar café Tower Bridge.
- Het huis met verdieping rechts van het vorige was van de „dikke Naessens“ die er woonde met zijn meid Alice De Weirdt. Deze erfde het huis en huwde met smid Dolf De Muynck. Rond 1920 verkocht Alice aan Theofiel Dellaert. Deze bracht er zijn kruidenierswinkel in, die hij voordien uitbaatte drie huizen verder. De weduwe Dellaert zette de winkel voort tot in 1940-1945. In 1954 werd het huis verkocht aan en verbouwd door de heer Van Assel, die er nu nog woont.
- Hierna volgt het lage huis, met uitsprong op het dak, van weduwe Bruno De Pauw. Het was slachterij en bloemisterij. Zoon Aimé De Pauw deed enkel de bloemisterij voort. De slachterstal lag achteraan en de slachterswinkel vooraan links. Achteraan was nog een kaarsenmakerij gevestigd.
Nu is hier de bloemenwinkel Amarillys van Greetje Pöpsel. Ze heeft de zaak overge-nomen van heer Jozef De Pauw, zoon van Aimé.

DE NATIONALE FEESTEN VAN 1905.

De vier oude foto's onder dit nummer 3, vormen de enige herinnering aan de viering van het 75-jarig bestaan van België in onze gemeente. Er bestaat ook nog mondelinge overlevering over dit feest en wel van Martha (° 1891) en Arthur (° 1896) Misseghers van Walderdonk.

Martha was toen veertien jaar en herinnert zich het volgende :

Er waren in die tijd drie klassen in de meisjesschool. Martha zat in de hoogste klas bij juffrouw Alice Piro (vermeld bij de foto's 2), een goede en geleerde onderwijzeres. In elke klas was er een grote en een kleine kant, en ge schooft altijd op. Alle meisjes vertrokken de dag van de viering op school om naar de mis te gaan 's voormiddags.

's Namiddags was er eerst een stoet waaraan alle sociëteiten van Wachtebeke deelnamen. De scholen gingen ook mee en de kinderen zwaaiden met het Belgische Vlagje en zongen de Vlaamse Leeuw. Na de stoet was er cantate voor het gemeentehuis in aanwezigheid van burgemeester Fermont. De liedjes door de scholen gezongen waren de Brabançonne en weer de Vlaamse Leeuw. En Martha zingt nu nog „Ziet gij de Vlaamsche Leeuw niet rijzen...“.

's Avonds was er vuurwerk, maar geen kermis. Gans Wachtebeke was naar het dorp gekomen.

Tuur vertelt als volgt :

Het was het mooiste feest dat ik ooit op Wachtebeke weten plaats vinden heb, ik heb nadien nooit meer zo'n feest gezien. Gans de parochie deed mee en er was daarbij geen sprake van politiek, iedereen deed zijn best. In het dorp waren de voornaamste straten bevlagd en de huizen versierd. Er was een grote mis. 's Namiddags was er een stoet waarin alle verenigingen van de parochie vertegenwoordigd waren. Er waren twee muzieken. Dat van de Overslag kon niet komen, want dat bestond voor de helft uit Nederlandse staatsburgers en dat stak nog in die tijd. De stoet is vertrokken aan het station. De scholen gingen er ook in ; Tuur zelf onder meester Vermeulen. Ze hebben liedjes gezongen met het muziek mee aan 't gemeentehuis, namelijk het vaderlands lied en de Vlaamse Leeuw. Daarvoor hadden ze twee keer gerepeteerd met het muziek ; meer was niet nodig want ze kenden die al goed. 's Avonds waren de straten verlicht en was er groot vuurwerk, zoals er nu geen meer is, en dat wel een uur duurde. Er werd dan nog een pintje getapt, want 't was in juli. Ge kondt er niet door van het volk.

Martha herkende op de foto „Bloemenwagen“ nog twee personen : de man met snor en bolhoed links van de man met buishoed en witte bef, is Lucien Kimpe, pottenbakker uit de Groenstraat, waarvan sprake in ons jaarboek 1977. Hij was een geleerde type en rekenende o.a. ook de duiven uit. De man uiterst links met kepi en snor was veldwachter Noard Melckebeke.

Deze foto werd genomen van aan de Meersstraat in de richting van Moerbeke.

- Het eerste huis van rechts, stond op de hoek van de toendertijd veel smallere Meersstraat. Het werd afgebroken voor 1914-1918 ter verbreding van de Meersstraat.
- Tweede van rechts met het bord 1905, was het huis van Octavie en Marie Van de Calseyde, grootantes van de huidige bewoner Hektor Van de Calseyde. Ze hielden er winkel van kruidenierswaren en houten huisraad.
Dit is nu het hoekhuis aan de Meersstraat.
- Derde van rechts is eigendom van de familie Van Pottelberghe. Toendertijd bewoond door Viktor Van Heirsele, postbode en oom van onze eerste voorzitter Maurice Van Heirsele. Viktor haalde voor 1914-1918 te voet de post voor Wachtebeke uit Gent op in Terdonk. Nadien, maar ook voor de eerste wereldoorlog reed Kamiel Marquenie er om naar Gent met de postkoets. Na de oorlog werd dit voortgezet door Kamiels broer Fons. Hij spande uit bij Goossens te Sint-Amandsberg. Men kon met zes tot acht man in de koets.
Nadien woonden daar opeenvolgend Jules De Clercq, dan Omer Van Pottelberghe-Van de Steene, Rachel Van Pottelberghe met meid Virginie Van Kerckhove en nu M. L'Ecluse.
- In het vierde van rechts woonde de familie August Van Pottelberghe. Daar de vader van August kapitein geweest was van de burgerwacht (in de jaren 1800 en ...), werd hij ook wel „Gust kapitein” genoemd. August was de vader van burgemeester Prosper Van Pottelberghe. Nu woont hier de familie Peleman-Van Pottelberghe.
- In het kleine huisje, vijfde van rechts, woonde M. Buyst, brouwersgast van de brouwerij Van Pottelberghe, waar hij de funktie van kelderman uitoefende. Nu woont daar Wwe Emiel Verhegge. Emiel was chauffeur voor de brouwerij voor 1940-1945.

Zelfde zicht genomen op 6.2.1982.

Huwelijksfoto Jan Colpaert en Melanie De Mol.

Wachtebeke

D. HENDRIX, Oeynbeek, 84, Antwerpen.

4. Wachtebeke - De groote plaats.

D. Hendrix, Cuylitsstraat 84, Antwerpen.

Genomen in 1903 of 1902, want verstuurd (afgestempeld) in 1903.

Deze foto is genomen aan dezelfde kant van het dorp als de eerste foto van 3. - Herinnering aan de Nationale Feesten, maar wel in de richting van de Kerkstraat.

Voor uitleg zie onder 1 - 2 - 3. Om U op weg te helpen :

- het 1e huis van rechts is dat van Stefanie De Bruyne ;
- het 2e huis van rechts is dat van Wwe Jan Colpaert-De Mol ;
- het 3e huis van rechts (huis zonder en half met verdieping) is van Franciscus Bernaert ;
- het 4e huis van rechts is de Groene Poort ;
- het 5e huis van rechts (laag stuk en stuk met verdieping) is dat van dokter Plasschaert.

Het daaropvolgende lange herenhuis is dat van aannemer Van de Calseyde, dan komt het lage huis van de „Bruine Poort“. Dat met de uitsprong op het dak is de huidige bakkerij De Pau, en het hoge huis daarachter is dat van de familie Saman.

Zelfde zicht genomen 6.3.1982.

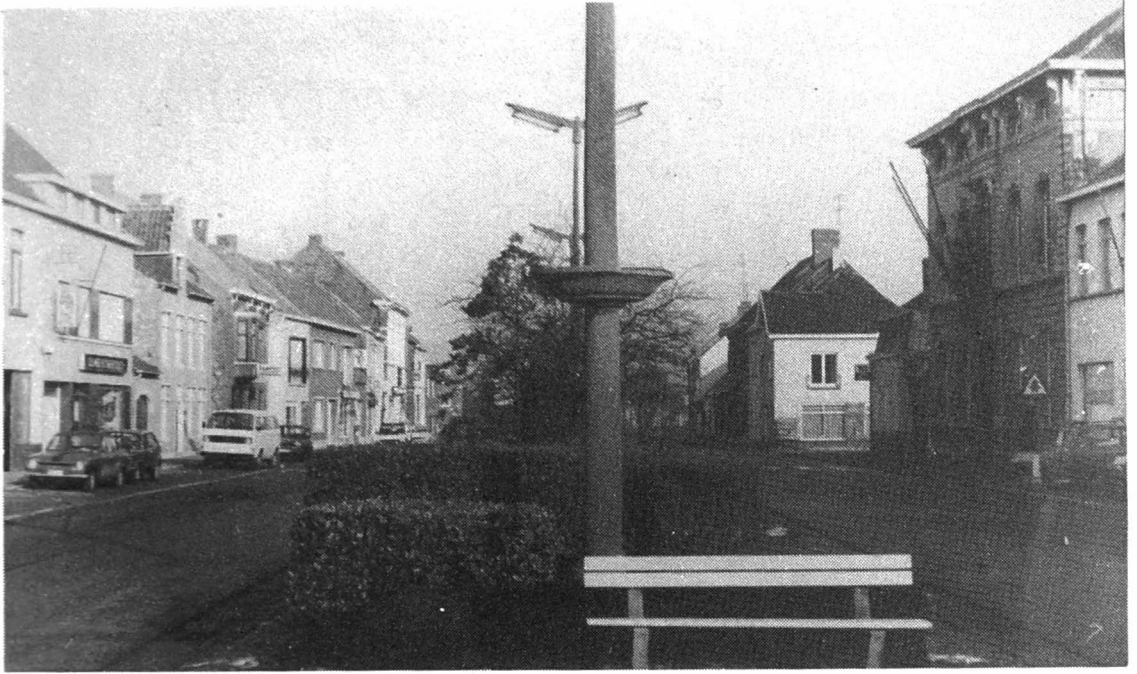
5. Wachtebeke - De groote plaats.

D. Hendrix, 293, Plantijnlei, Antwerpen.

Genomen in 1905, wegens bovenstaand adres van de uitgever (zie jaarboek 1976).

Bemerk de vlaggen voor de processie. Dat het hier inderdaad om de processie gaat, ziet men aan de dubbele witte streep zand links en rechts van en het strooisel op het wegdek. Ter gelegenheid van de processie legden de mensen met geknipt groen en bloemen figuren op de kalseide tegenover hun huis : een hart, een kruis, een anker, „Geloofd zij Jezus Christus“, een M met een kroon op, Ave Maria ...

- Het eerste huis van links, het stuk met verdieping en het stuk laag huis met twee vensters, links ervan, is van Franciscus Bernaert (uitleg onder 1.).
- Vanaf de poort tot en met het zonnescherm, is van Wwe Jan Colpaert-De Mol (voor uitleg zie onder 3.).
- Het ietwat vooruitspringende huis is van juffrouw Stefanie De Bruyne (uitleg foto 3.).
- Het huis met verdieping bewoond door de dikke Naessens (uitleg foto 3.).
- Het lage huis in de schaduw van de linden is van Wwe Bruno De Pauw.
- Uiterst rechts bemerkt men het huis van dokter Dutordoir (zie 2.). Dit huis behoort nu aan de gemeente. Voordien werd het bewoond door dokter Demuyck en nog vroeger was daar het Gemeentekrediet gevestigd.

Zelfde zicht genomen 24.1.1982.

- Links van het vorige volgt dan het gemeentehuis. Dit gebouw is opgetrokken in een stijl, die men veel terugvindt, onder andere ook op een postkaart van Sint-Gillis-Waas uit de jaren 1920.
- Links van het gemeentehuis, op de hoek van de Meersstraat, staat het huis van bakker Serafien Van Doorselaer, die ook gleierwerk verkocht. Nu afgebroken.
- In het hoekhuis op de andere kant van de Meersstraat woonden Marie en Octavie Van de Calseyde, die er een winkel van kruidenierswaren hadden.

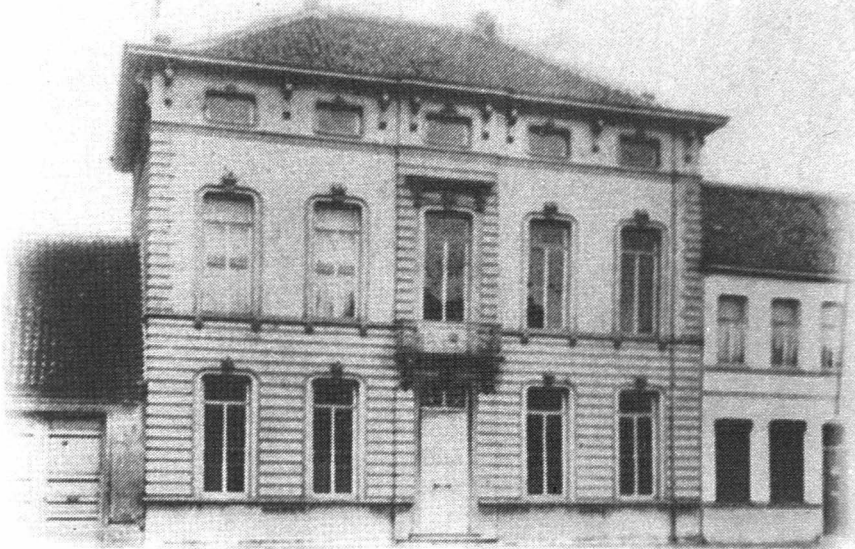
Wie goed kijkt, ziet voor het huis aannemer Van de Calseyde (nu drukkerij Creve) ter hoogte van de eerste verdieping een soort nis met een heiligenbeeld in. Dit moet dan het groot altaar zijn op het driehoekje voor de huidige drukkerij, waar de zegen gegeven werd, zoals vermeld in ons jaarboek 1976 onder foto 3.

Wachtebeke

Handwritten notes in Dutch, partially illegible.

Handwritten notes on the right side of the image, including the name 'D. Hendrix'.

D. Hendrix, Rue Cuyllits, 84, Anvers

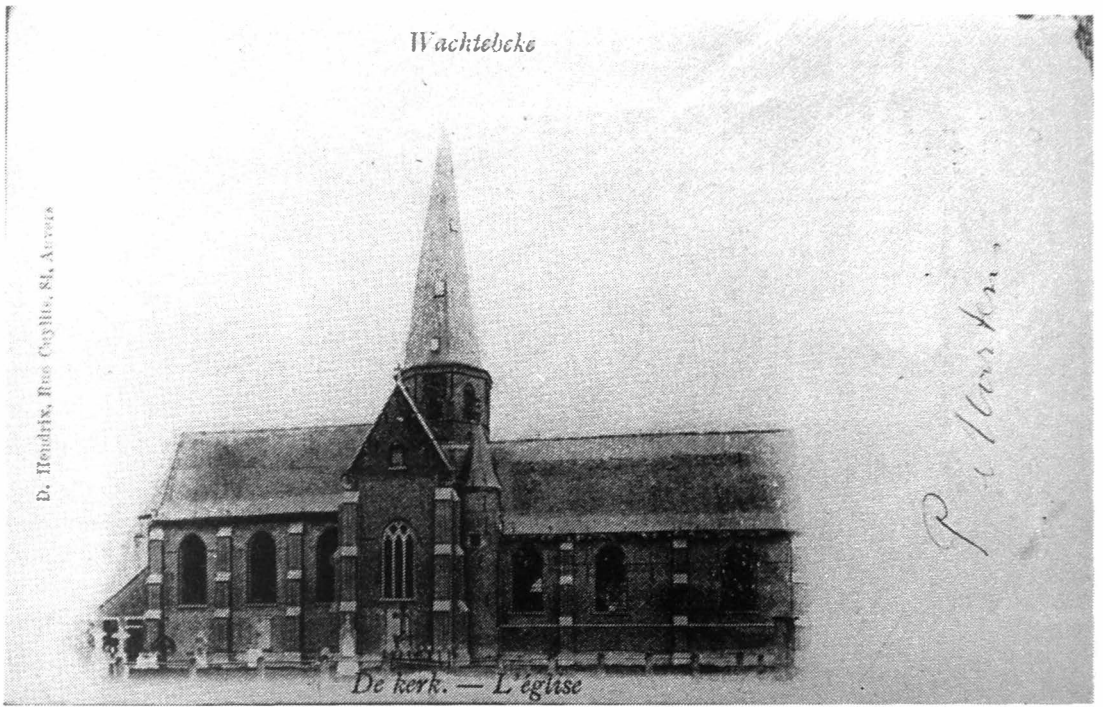
Het gemeentehuis. — La maison communale 27/5/1902

- 6. **Wachtebeke - Het gemeentehuis.**
D. Hendrix, Rue Cuyllits 84, Anvers.
Geschreven 27/5/1902.

Weinig of geen verschil met nu, ondanks de 80 jaar die deze twee foto's scheiden |

Zelfde zicht genomen 14.3.1982.

7. Wachetebeke - De kerk.

D. Hendrix, Rue Cuyllits 84, Anvers.

Wegens bovenstaand adres van de uitgever, stamt de foto uit 1902 (zie jaarboek 1976).

Er staan palen rond de kerk en het monument van de gesneuvelden bestond op dat ogenblik zelfs niet, want de eerste wereldoorlog lag nog 12 jaar ver. De uurwerken stonden toen in de toren in plaats van in de torenspits en het kerkhof lag nog rond de kerk. Anders is er niet veel veranderd.

Zelfde zicht genomen 30.1.1982.

8. Wachtebeke - De Pastorie.

D. Hendrix, 293, Plantijnlei, Antwerpen.

Wegens bovenstaand adres, werd deze foto genomen rond 1904.

In die tijd geen auto voor de pastorie. Alle palen stonden nog recht.
De bewoner moet toen E.H. Cornand of E.H. Van der Stee geweest zijn.
Hoe diep ik ook terugweek in de tuin van inspecteur De Cock, kon ik de pastorie er toch niet helemaal op krijgen.

Zelfde zicht genomen 30.1.1982.

9. Wachtebeke - Het klooster.

D. Hendrix, 293, Plantijnlei, Oost, Antwerpen.

Wegens bovenstaand adres, is de foto genomen rond 1906 (zie jaarboek 1976).

De foto is genomen in de richting van Pottershoekbrug. Bemerkt het opschrift „Weezenhuis“. De poort eronder was de ingang tot de kleuterschool. Deze was gelegen op de benedenverdieping in het gebouw links van de poort. Rechts van de poort was het Weezenhuis en op de bovenverdieping waren de kamers van de bejaarden. De deur rechts was de ingang tot het klooster en het pensioonaat.

Zelfde zicht genomen 14.3.1982.

10. Wachtebeke - Lange Lede.

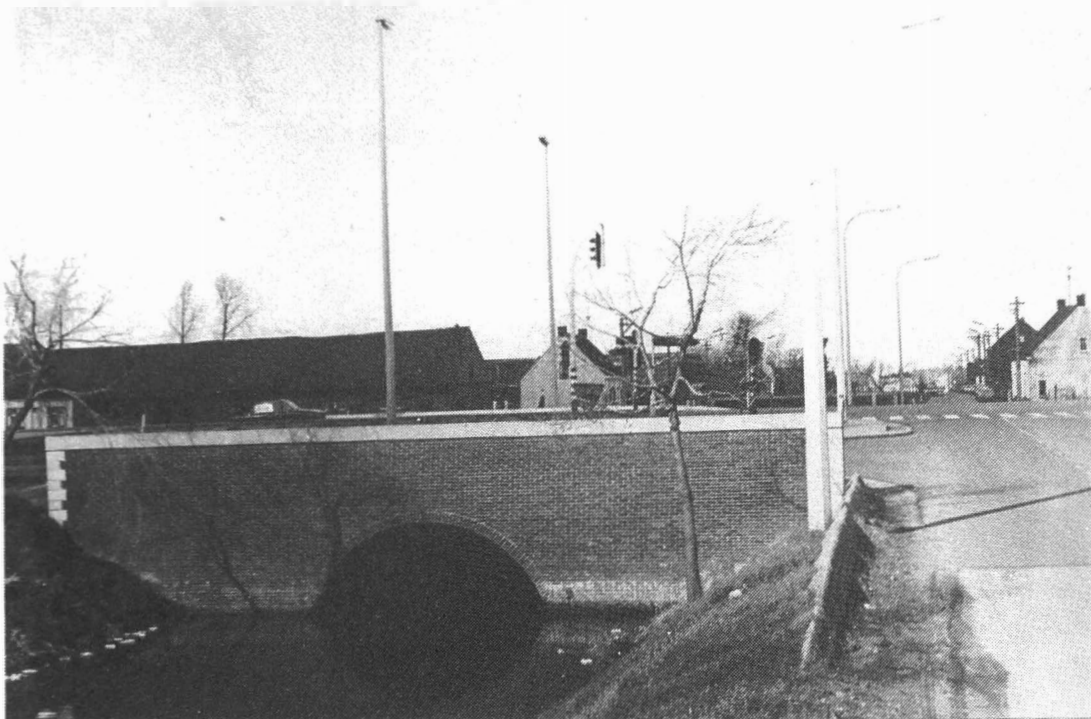
D. Hendrix, Cuylitsstraat 84, Antwerpen.

Wegens bovenstaand adres is deze foto genomen in 1902.

Het eerste huis links en het lage huisje erachter zijn nu verdwenen, opgeslokt door de snelweg Antwerpen-Kust. Het was mij dan ook niet mogelijk, wandelend langs de Langelede, deze plaats nu terug te vinden. Maar de geheugens van Juffrouw Colpaert, Mevrouw Verswalm en familie A. De Bruyne brachten de oplossing.

- Het eerste huis links was het boerenhof van Karel Venneman, dat rechts stond van het hof van Andreas De Bruyne. Nadien woonde daar zoon René Venneman.
- Het kleine huisje daarachter was van Julma Seyssens, Weduwe Bruggeman. Er stond een schuur naast, loodrecht op de Langelede.
- Daarna volgde het hof van Segers, nu van Aloï's De Bruyne-Segers.
- Uiterst rechts toont een witte vlek waar het huis stond van Emma De Naeyer, dat laatst bewoond werd door Spruyt.
- Het witte huis aan de rechterkant verderop behoorde aan Wies Dellaert, nadien aan Leon en nu aan André Dellaert. Te vermelden valt dat dit huis in de weg stond voor het verbreden van de weg langs de Langelede en dat het herbouwd werd verder van de straat af. Er was een kruidenierszaak in gevestigd.

Op de huidige foto herkent men niets meer van vroeger, maar bijgevoegde foto, genomen door de familie A. De Bruyne van diezelfde plaats even voor de afbraak, maakt alles duidelijk.

Zelfde zicht genomen 14.3.1982.

Zelfde zicht genomen oktober 1975 (familie A. De Bruyne).

11. Wachtebeke - L. Ducarmont Herbergier.

D. Hendrix, 293, Plantijnlei, Antwerpen.
Wegens bovenstaand adres, genomen in 1904-1905.

Deze foto werd genomen in de Meersstraat. Nu staat daar het huis van de Heer Vervaeet. In die tijd werd de herberg meestal gehouden in één kamer. Slechts bij kermissen werd de kamer aan de andere kant van de gang ook gebruikt.

Dit is het geboortehuis van Mevrouw Vervaeet, moeder van Mevrouw Staelens van de zaak Staelens-Vervaeet, voorheen Vervaeet-Ducarmon. In de volksmond werd er gezegd „we goame naar Kramons”.

Behalve herberg, was dit ook boerderij, zoals blijkt uit de schuur links. Volgens Mevrouw Vervaeet, was haar grootvader ook hooihandelaar. Het huis was eigendom van de Heer en Mevrouw Leo Ducarmon-De Decker. Op de herberg is de naam dus verkeerd geschreven.

Op de foto bemerkt men staande als eerste van rechts Rosalie Ducarmon, moeder van Mevrouw Vervaeet ; zittend links is Coralie en zittend rechts Marie Ducarmon.

Juffrouw Maria Colpaert vertelde nog volgende anekdote in verband met de oorlog 1914-1918. Links van de herberg stond een tweewoonst. In één ervan woonde een schooljongen Kamiel Bruggeman. In 1914-1918 gingen de schoolkinderen obussen zoeken in de Wilde Meerschen, behorend aan Persyn. De Duitsers hielden daar schietoefeningen, en schoten daarbij van Mendonk naar de Stenen Brug. Kamiel Bruggeman, Leon De Caluwe, Maurice Beyst en Jules De Koeyere gingen dat ook doen. Bij het afdraaien van een kop van een obus, ontplofte die. Kamiel was op slag dood. Jules had niets, maar de twee anderen waren ook getroffen.

Zelfde zicht genomen 14.3.1982.

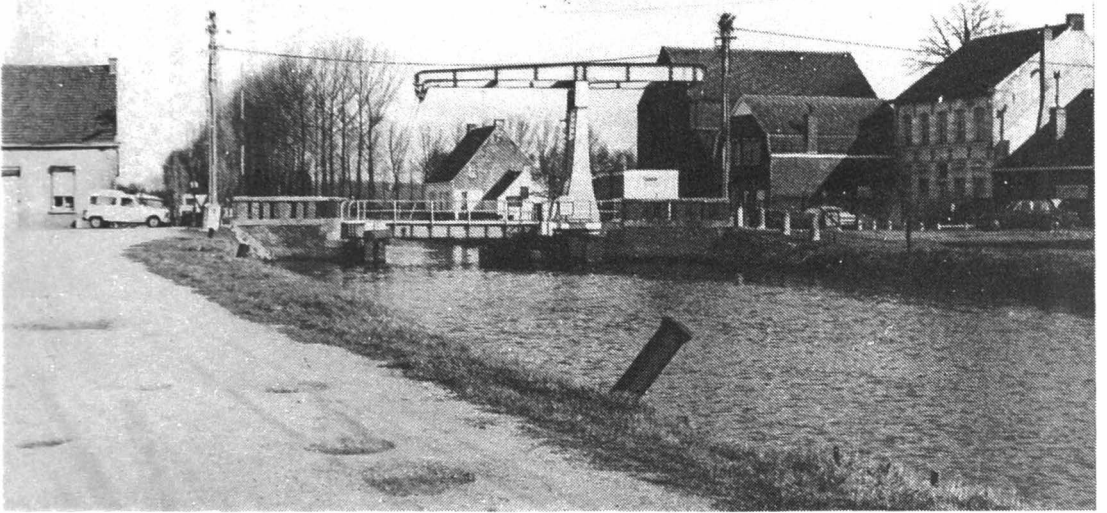
12. **Wachtebeke - Overledebrug.**

D. Hendrix, 293, Plantijnlei, Antwerpen.

Dit is een heruitgave van een foto van D. Hendrix, Cuyllitsstraat 84, Antwerpen, en als dusdanig genomen in 1902.

Genomen in de richting van Moerbeke.

- Het eerste huis rechts is de zaak van Edward Verplancke : herberg, bloemisterij en boerderij. Hij verkocht ook stenen zoals blijkt uit de hopen voor zijn huis. Nu woont hier R. Verbeelt.
- In het grote huis rechts van het vorige, met de vijf vensters boven, woonde juffrouw Delfine Van Pottelberghe. Ze leefde op haar goed. Vroeger was daar de olieslagerij van de Van Pottelberghes gevestigd. Nadien verkocht aan August Willems, die ketste. Dit gebeurde voor 1914-1918. Gust was hooihandelaar. Daarna verkocht aan Edmond Alexander en nu verhuurd door de familie Alexander. De huidige bewoner is L. Van Damme.
- In het kleine huisje voor het grote woonde een man die gewerkt had in de olieslagerij. Hij heeft het huis en de olieslagerij gekocht van juffrouw Van Pottelberghe. Nu wonen daar mijnheer en mevrouw Jozef Tack.
- Het laatste huis op de rechterkant was boerderij en kleine herberg van Pier Fermont, bruggendraaier, nadien overgegaan op zoon Jan Fermont, broer van Karel Fermont, die de vader was van Hektor Fermont. Nu bewoond door M. Raemdonck.

Zelfde zicht genomen 24.1.1982.

Hektor geboren en getogen op Overlede wist nog het volgende : het wit paard links op de foto, behoorde aan Fred Willems, die ermee zijn „boarze“ (bargie) naar Gent trok, of ketste zoals het echte woord luidt. Reeds in 1910 had hij een andere boarze met een motor op. Hij pakte toen zijn paard mee aan boord om zijn gerief rond te voeren in Gent : aardappels, boter, eieren... Hij haalde ook gerief op in Gent voor de winkeliers van Wachtebeke. Onmiddellijk na 1914-1918, nam hij ook mensen aan boord. Hij vertrok elke morgen rond 9 uur en kwam rond 16 uur terug. Met de motor deed hij er één tot anderhalf uur over ; met zijn paard natuurlijk meer.

Er voeren geregeld tien tot vijftien man mee, onder andere Staf Rosez, die op het Kasteeltje woonde en een fabriekje had in Gent en elke dag meevoer. De boarze voer zes dagen op de week. Ook naar Antwerpen was er een tocht langs Lokeren, de Durme en de Schelde. Dat was al in de jaren 1920. Fred ging dan kruideniers- en koloniale waren halen in „t Zuid“. Bij het terugkomen uit Gent is eens een kind geboren op de boarze. De meerpalen zijn nu nog dezelfde van vroeger. Men bemerkt duidelijk op de twee foto's dat de Moervaart verbreed is buiten vroeger, want de karreslagen zijn smaller geworden. De oevers zijn afgekald.

De Fermonts zijn altijd bruggedraaiers geweest. Grootvader Pier, vader Karel en zoon Hektor. Deze laatste van 1958 tot 1970. Voor het brugdraaien werd ingestoken, iedereen noemde het bedrag voor hetwelk hij een jaar de brug wou draaien. De werkuren waren van 7.30 uur tot 17.30 uur. Buiten de uren moesten de schippers betalen. Hektor heeft in zijn leven vijf mensen verdrongen zien drijven, waarvan twee zelfmoorden.

13. Wachtebeke - Overledebrug.

D. Hendrix, 293, Plantijnlei, Oost, Antwerpen.
Wegens bovenstaand adres, genomen in 1906.

Genomen van in de slag naast het hof Herman, richting Moerbeke.

- Het laatste witte huis aan de rechterkant is het hof van Pier Fermont. Voor de rest herkent men de huizen van juffrouw Van Pottelberghe, heer Edward Verplancke en het huis van de man die in de olieslagerij gewerkt had, alsmede de olieslagerij zelf. (Voor uitleg, zie vorige foto's 12.).
- Hektor Fermont wist te vertellen dat de langwerpige hoop, die rechts op de karreslag ligt, vette grond is die uit Gent kwam. Dit klopt met een melding in één van onze vorige jaarboeken, waar gezegd werd dat die vette grond kwam van de „Schie-tinge” in Ekkerghem. Die grond bleef op de tragel liggen tot hij zo droog was dat er barsten in kwamen, waarna hij uitgevoerd werd in de meersen.
De boten gemeerd aan de rechteroever zijn slijkboten behorend aan aannemer Leo Van de Calseyde. Zoals beschreven in jaarboek 1977 onder „De beerschippers” waren dit de boten die dienden bij het uitbaggeren van de Moervaart met behulp van lepels.
- In het huis links van de brug en evenwijdig met de Meersstraat, woonde Jan Willems, vader van Fred. De schuur die men ziet loodrecht op de Moervaart, was een hooiarke. Die schuur is afgebrand in april 1906 (geboortjaar van Hektor), en weer opgebouwd, maar dan met de gevel evenwijdig met de Moervaart.
Rond dat hooi wist Hektor nog een ganse geschiedenis te vertellen. De meersen die lagen op het terrein waar nu het Provinciaal Domein is, behoorden toe aan grootgrondbezitters. Die meersen werden niet verpacht, maar elk jaar werd het gras verkocht in een venditie. Die grasvenditie had plaats op Sint-Pietersdag 29 juni.

Zelfde zicht genomen 14.3.1982.

Daar kwamen dan kooplui en boeren op af. De kopers kochten dan een halve bunder tot twee bunders, maaiden het gras zelf af, droogden het en verkochten het in de winter aan de groothandelaars, waarvan Gust er één was. Die groothandelaars verkochten het hooi dan aan het leger voor de paarden. Het afmaaien gebeurde tussen de kermis in juni en de oogst. Die vendities zijn gestopt voor de tweede wereldoorlog. De laatste hadden plaats in de vijf- en in de tienbunders. Nadien werden de meersen verpacht aan de boeren.

Na Jan Willems, die er ook herberg hield, woonde Fred er in (ketser en boarzeschipper). Karel Fermont was de volgende bewoner, en de herberg werd laatst uitgebaat door diens dochter Germaine. Nu staat het huis leeg.

Hektor is er een eerste keer moeten verhuizen, toen de terugtrekkende Belgische troepen in 1940 de brug lieten springen. Na herstelling trokken de Fermonts er terug in, om in 1944 terug te moeten alles in de steek laten, dit keer omdat de vluchtende Duitsers de brug lieten springen. Twee keer is alles gestolen geweest uit het huis. Toen Hektor in 1944 ging kijken naar de beesten, waren de Duitsers juist bezig een zeug in het fornuis te koken.

Nu zit er geen vis meer in de vaart. Dit komt door de ververijen in Sint-Niklaas. Het vuil water komt door een beek (het „strontvaardeke”) over Sint-Pauwels en Stekene, dan door de Stekense lede en zo in de Moervaart. Bemerkt ook, vaag zichtbaar achter de brug een schip met hoge mast, dat diende voor het vervoer van hooi voor Gust Willems.

- Uiterst links is het huis van schepen Adolf Van Hecke. Hij deed in bouwmaterialen, zoals te zien is aan de hoop stenen tegen zijn huis. Hij had een bloemisterij waar nu het huis verrijst van M. Van Hoorebeke. Na zijn dood bleven zijn dochters Celine, Roza, Augusta en Rachel er wonen. Na 1914-1918 werd het huis gekocht door Jan Van de Wiele, schipper op rust. Nu is herberg „’t Loze Visserken” van Kamiel Temmerman er gevestigd.

14. Wachtebeke - Overslag.

Deze foto is volgens Mevrouw Madeleine De Mey genomen voor 1914.

Hij werd genomen van aan het huidige douane-kantoortje naar het Hollands op.

- Uiterst rechts is de huidige stal van Mevrouw Madeleine De Mey. Het dak dat er bovenuit steekt is van het huis van Mele De Maere. Dan volgt een straatje naar België. Na het straatje volgt het witte huis, dat nu afgebroken is. Juist rechts van de pomp is de achterkant van het huis van Edmond Dhert zichtbaar. De oude pomp was de „parochiepomp”. Gans Overslag maakte er gebruik van als ze thuis geen water meer konden trekken. Op de straat bemerkt men de donkere vlek, die afkomstig is van overgelopen water. Voor de rest zie onder 15.
- Links ziet men „Het Molenhuis - Plasschaert”. De resten van de molen staan er nog. (Zie foto onderaan volgende bladzijde).
- In de volgende huisjes woonde M. Uyttendaele. Nu bewoond door dochter Alice, echtgenote A. Coninckx.
- In het daaropvolgende donkere huis, met het hogere dak woonde postbeambte Cyriel Nijs. Hij werd sedert twee maanden opgevolgd door mensen uit Utrecht.
- Het huis met het hoogste dak was het Hollandse tolkantoor. Als er iemand gepakt werd, moest hij of zij daar zijn of haar kleren uitdoen voor onderzoek. Toen woonde er ontvanger De Vos en gezin, nu A. Van de Winkel.
- Het laatste huis links, zichtbaar als witte vlek, was van Fons Van Lent, een boer die op zijn goed leefde. Het werd afgebroken en de grond behoort nu aan A. Remerie, bekend van zijn benzinepomp.

Zelfde zicht genomen 6.3.1982.

De resten van de molen op 30.1.1982.

Mevrouw De Mey kent nog heel wat verhalen van smokkelarij op kleine schaal. Er waren in die tijden slechts twee tolbeambten op Overslag en de hoofdbekommernis van de bewoners was te weten waar ze verbleven, lees zich verstopt hadden. Ze pasten hun overstapjes naar Holland aan aan de bewegingen van de tolbeambten. Zo was er een vrouw die haar zoon bevel gaf eens flink te wateren tegen een haag, waarachter ze de doeaniers vermoedde. Ze had nog gelijk ook, want ze kwamen er met enige haast van achter gekropen.

15. Wachtebeke - Overslag.

Wegens de klederdracht genomen voor 1914.

Deze foto werd genomen in dezelfde straat als op de foto onder 14 maar reeds op Nederlands grondgebied en wel van aan de waterpomp, wat te zien is aan het water dat op de weg gestroomd is.

- Het eerste huis links was van Leo Waelput „Sigaren en Tabak Bieren (?) en Wijnen“. Dit huis is nu afgebroken en zou eigenlijk het laatste witte huis links moeten zijn waarvan sprake onder 14.
- Het witte huis midden op de foto, zichtbaar achter het kind aan de hand van de vrouw, was bewoond door Edmond De Smet, genoemd „Meiske Smet“. Er stonden linden en een traboalde voor. Het huis is nu afgebroken en de weg naar Zuiddorpe loopt erdoor.
- Uiterst rechts zien we stallingen. Na de stal met zijgevel naar de straat, was een straatje naar België. Daaraan en daarachter woonde smid Hoebeke Leopold, vader van onderwijzeres Anna Hoebeke van de school van Ramonshoek (zie jaarboek 1976) en van Leon Hoebeke (geen familie van schrijver dezes).
- Van de volgende huisjes stond het eerste leeg, het tweede werd bewoond door Van Holles vader op zoon en het laatste door Van Ackers, vader op zoon.

Zelfde zicht genomen 14.3.1982.

Wachtebeke

Het kasteel 'De Peene' in Wachtebeke, Antwerpen, 1904.

16. Wachtebeke - Het kasteel „De Peene“.

D. Hendrix, 293, Plantijnlei, Antwerpen.

Wegens bovenstaand adres genomen in 1904.

Dit was het kasteel van M. Poulier. De Pouliers kwamen uit Frankrijk. Ze hadden drie fabrieken in Rijsel. De familie is in Wachtebeke komen wonen voor 1900. De oude Mevrouw Poulier, geboortig Ketels, was afkomstig uit Oudenaarde. Op de Peense feesten was er prijskamp voor de landbouwers. Zoals gemeld in ons vorig jaarboek, werden die feesten ingericht ter gelegenheid van de naamdag van Mevrouw Poulier op O.L.V.-Hemelvaart. Die feesten hebben eens het bezoek gehad van de toenmalige minister van landbouw, de Heer De Bruyn. De toespraak bij die gelegenheid werd gehouden door Jan Colpaert. Dit gebeurde voor 1901. Spijtig genoeg bleef de tekst niet bewaard. Het oude kasteel werd afgebroken en vervangen door een prachtige villa.

Zelfde zicht genomen 14.3.1982.

Leonard

D. Hendrix, Rue Cuylits, 84, Anvers

Pottershock

17. Wachtebeke - Pottershock.

D. Hendrix, Rue Cuylits 84, Anvers.

Wegens bovenstaand adres genomen in 1902.

Deze foto werd genomen van de kant van Sint-Kruis-Winkel naar het dorp toe.

- In het eerste huis van rechts woonde Frederiks, die kuiper van beroep was. Dan volgt een schuur.
- In het volgende huis was de boerderij van Jan De Clerck gevestigd. Deze werd opgevolgd door zoon Arthur, later door weduwe René De Clerck, Madeleine Bracke. Het hof is nu bezit van de kinderen René De Clerck.
- De witte vlek juist rechts van het meisje, is een kapelletje aan het hekken van het hof van Bruno De Letter, grootvader van burgemeester Oktaaf Scheire. Bruno werd opgevolgd door zoon Gustaaf. Nadien kwam Mevrouw Van Heer op het hof. Ze deed in kiekens en kalkoenen. Dan was het de beurt aan Emiel Vervaet, vader van gemeenteontvanger M. Vervaet. Nu bewoond door Remi Van de Voorde, echtgenoot Maria Vervaet, beiden op rust. Al die tijd is dit een boerderij geweest.
- Het eerste huis uiterst links was van Edward Nijs, schildersknecht. Hij deed het onderhoud van het Groot Begijnhof van Gent. Hij wist daar het jaar door. Dit huis werd dan verkocht aan de familie Chalmet, ouders van burgemeester Chalmet van Zelzate. Nu is het afgesmeten en de grond in twee helften gesplitst, verkocht. Het meisje kan één van de drie dochters Dauwe geweest zijn van een herberg die lag aan de kant van Sint-Kruis-Winkel, waarschijnlijk Alice Dhauwe.

Zelfde zicht genomen 30.1.1982.

Genomen 14.3.1982.
Dit is de witte boerderij juist links van de rechtse auto van bovenstaande foto.

Wachtebeke - Smishoek

D. Hendrix 293 Plantijnlei - Oost Antwerpen

18. Wachtebeke - Smishoek.

D. Hendrix, 293, Plantijnlei, Oost, Antwerpen.
Wegens bovenstaand adres genomen in 1905.

Deze foto werd genomen van de kant Zelzate naar het godshuis De Mey toe.

- Het eerste huis links achter de populier en de platanen werd bewoond door de familie Cloeckaert, grootouders van Emiel en Edward Cloeckaert uit de Kerkstraat. Het was een afspanning en slachterij. De slachterswinkel was gevestigd in het linkse deel van het huis. Begin 1914-1918 zijn ze met die winkel gestopt. Voor de eerste wereldoorlog was daar de enige publieke telefoon van Wachtebeke-Dorp. Ook hier bemerkt men de traboaldes.
De weduwe Cloeckaert hertrouwde met Edward De Moor rond 1903. Deze laatste bleef er wonen tot Jules Van den Hende er voor de tweede wereldoorlog zijn intrek nam. Zijn activiteiten waren : herberg, boeren en huurhouderij (huwelijkskoetsen en lijkwagens). Vanaf ongeveer 1963 overgenomen door M. Van Assel, die er ook herberg-pension hield tot halverwege de jaren 1970. Nadien stond het huis enkele jaren leeg tot het afgebroken werd en vervangen door het nieuwe kantoorgebouw van de Kredietbank, bewoond door familie Lucien Vereecken. Het kantoor werd geopend in 1981.
- In het tweede huis van links, aan de overkant van de Statiestraat, die toen nog de Lange straat heette, woonde Désiré De Wilde. Die was 's voormiddags postbode en 's namiddags kleermaker. Hij was getrouwd met Coralie Ducarmon, waarvan sprake onder foto 11. Nadien was hier de zaak Vervaeet-Ducarmon opgezet, na 1914-1918 en die werd op haar beurt opgevolgd door de huidige zaak Staelens-Vervaeet. Bemerk de linden rechts voor het huis. Dit is de verklaring van de huidige naam van de straat „Lindenstraat“.
- Het huis recht tegenover het vorige, met vlag, werd bewoond door Oskar De Pauw, gehuwd met Valerie Delaruelle.

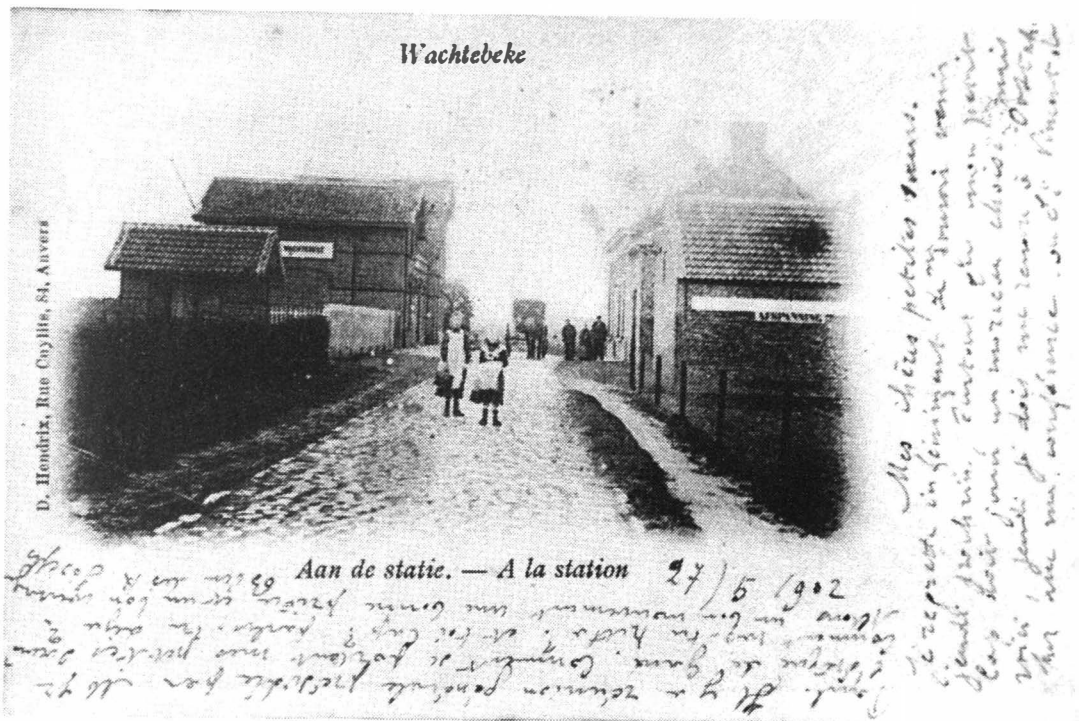
Zelfde zicht genomen 24.1.1982.

Ze hielden herberg en slachterij, terwijl Valerie daarenboven nog eerste kleermaakster was. De Moor en De Pauw slachtten om beurten, om de andere week. Dus de ene week werd een rund geslacht bij De Pauw en de volgende week een rund bij De Moor. Daarbij deelden ze hun beesten ; als De Moor slachtte gaf hij een halve beest aan De Pauw en omgekeerd. Het slachten gebeurde bij hen thuis. Buiten die twee waren er nog twee slachters in het dorp, te weten Beni Coppens in het Dorp zelf en Karel Bracke in de Kerkstraat, waar nu de Kring is en waar voorheen de vier gezusters Bracke Bertha, Marie, Alice en Esther gewoond hebben.

Na 1914-1918 werd het huis vernield. Kamiel Marquenie zette de zaak voort, maar slachtte varkens in plaats van runderen. Hij werd opgevolgd door zoon Omer op het einde van de jaren dertig. Van na 1945 tot eind van de jaren zestig werd het bewoond door Maurice Bruggeman en nadien stond het leeg, en werd bouwvallig. Afgebroken, ruimde het de plaats voor een nieuwbouw met zakenkantoor Van Bambost en enige appartementen.

- Het hoekhuis uiterst rechts werd bewoond door Heleodoor Hillaert-Declercq. Hij had een herberg en een schoenmakerij en een gareelmakerij. Hij was de vader van Clement Hillaert, en van Emiel Hillaert. Op het open stuk grond naast zijn huis, in de Smishoek, bouwde Heleodoor een schoenzaak voor zoon Clement, die op zijn beurt de zaak overliet aan zoon Michel Hillaert, die ze nu nog uitbaat. In het hoekhuis zelf werd Heleodoor opgevolgd voor 1914-1918 door dochter Elodie Hillaert, gehuwd met Louis Genbrugge van Zelzate. Ze hadden er een winkel van kruidenierswaren, likeuren en rookartikelen. Elodie hertrouwde later met Johan Apers, peter van Mevrouw Juliette Van Daele, echtgenote van onze voorzitter Arthur Du Cheyne, die met hun beidjes de winkel voortzetten.

Deze twee foto's maken het duidelijk dat ook in Wachtebeke de hoogbouw, zij het in bescheiden wijze, zijn intrede heeft gedaan.

19. Wachtebeke - Aan de statie.
 D. Hendrix, Rue Cuyllits 84, Anvers.
 Geschreven in 1902.

Bemerk het paard met gerij, mogelijks om iemand van het station af te halen.
 Rechts was een afspanning, als enige huis, gehouden na de eerste wereldoorlog door
 Fons Marquenie, en in de jaren 1920 door Cyriel Seghers, en nadien verbouwd door
 Edmond Van de Calseyde. Er achter lag niets dan land.
 Binst 1914-1918 werd het huis bewoond door de gezusters Migom. Marquenie en Seghers
 hadden er ook een kolenhandel.
 Nu staan er al heel wat meer huizen, maar het station zelf staat te vervallen.

Zelfde zicht genomen 14.3.1982.

Het station staat te vervallen. Foto genomen 24.1.1982.

20. Wachtebeke - De statiestraat.

D. Hendrix, Cuylitsstraat 84, Antwerpen.

Wegens bovenstaand adres genomen in 1902.

Deze foto werd genomen van de kant Overslag naar het Dorp toe, ongeveer ter hoogte van de Kleine Melkerijstraat.

- Links ziet men het huis van bareeldraaier De Tollenaere. Let op de vele bomen naar het dorp toe, wat wijst op open onbebouwde plekken, iets wat nu niet meer voorstelbaar is.
- Het huis rechts werd bewoond door Gust Balthau, veekoopman en herbergier. Na 1914-1918 werd het huis bewoond door de weduwe Seyssens die er café en kolenhandel hield. Ze werd opgevolgd door Bernard Seyssens, echtgenoot Marina De Maesschalck. Als weduwe hield deze laatste er snoep- en kruidenierswinkel. Het huis wordt nog steeds door haar bewoond. Op de foto nu herkent men het huis aan het felt dat aan de bakstenen versiering juist onder het dak niets veranderd is.

Zelfde zicht genomen 14.3.1982.

21. Wachtebeke - De Statiestraat.

Wegens de vorm waarin Wachtebeke gedrukt is, genomen in 1906.

Deze foto werd genomen van de kant van het dorp naar de Overslag toe een eindje voor de spoorwegovergang.

- In het eerste huis van rechts brandde een man gerst voor koffie voor de mensen, dit was in 1914-1918. Nadien woonde Maria Claeys hier. Nu woont hier fam. Vander Heyden. In het huisje juist links ervan woont nu Cyriel De Schepper.
- Het derde huis van rechts werd bewoond door de familie Persyn. In 1906 moet moeder Persyn er nog gewoond hebben. Voor 1914-1918 kwam zoon Jozef Persyn, gehuwd met Urbanie De Buysscher, in de zaak wonen. Na zijn dood in 1928, liet de weduwe het huis afbreken en een nieuw bouwen, voorzien van lusthof. Haar zoon Leo Persyn, priester en directeur van het instituut O.L.V. ten Doorn te Eeklo, verkocht het na 1940-1945 aan meester De Waele, wiens echtgenote er nog altijd woont.
- Juist rechts van de bomen ziet men de spoorwegovergang en het bareeldraaiershuisje.
- Het eerste huis van links is het hof van Plasschaert-Verschuere. Het was terzelfdertijd ook herberg en op het hof stond een staande wip. Zoon August Plasschaert vestigde er een maalterij en een magazijn van meststoffen in 1940-1945. Nu woont er veekoopman De Nijs.
- In het tweede huis van links hield Livien Van Megroot herberg. Hij werd opgevolgd door Gust Balthau, die nadien verhuisde naar de andere kant van het spoor (zie onder 20). Nadien werd het huis bewoond door Prosper Blancke, veekoopman en herbergier (na 1914-1918). Nu wonen daar heer en mevrouw A. Tuscano.

Zelfde zicht genomen 14.3.1982.